

Brüsszel, 2025. március 17.
(OR. en)

7161/25

COH 19

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Dinamikusabb és stratégiaibb kohéziós politika: változások előmozdítása a jelenlegi és a jövőbeli perspektívában – <i>Véleménycsere</i>

Felkérjük a kohéziós politikáért felelős minisztereket, hogy az Általános Ügyek Tanácsának a kohéziós politikával foglalkozó következő, március 28-i ülésén – az e feljegyzés mellékletében foglalt elnökségi dokumentum alapján – folytassanak vitát „Dinamikusabb és stratégiaibb kohéziós politika: változások előmozdítása a jelenlegi és a jövőbeli perspektívában” címmel.

Háttéranyag

az Általános Ügyek Tanácsa kohéziós politikával foglalkozó ülése számára

„Dinamikusabb és stratégiaibb kohéziós politika: változások előmozdítása a jelenlegi és a jövőbeli perspektívában”

Az elmúlt néhány hónapban egyre intenzívebbé vált a vita azzal kapcsolatban, hogy milyen legyen a következő többéves pénzügyi keret (MFF) és azon belül a jövőbeli kohéziós politika. A vitában az Európai Bizottságot, a tagállamokat, a régiókat és a helyi önkormányzatokat, az egyéb uniós intézményeket, valamint a tudományos és a nem kormányzati szervezeteket képviselő összes érdekelt fél részt vett¹. A megbeszélések alapján eddig levont főbb következtetésekből az derül ki, hogy a következő többéves pénzügyi keret tekintetében nem jöhet szóba a „szokásos üzletmenet” megközelítés alkalmazása. Ami azonban a részletesebb megoldásokat illeti, számos lehetséges megközelítés létezik, ami szükségessé teszi gyakorlati megoldások megvitatását és az azokkal kapcsolatos konszenzus kialakítását.

¹ Például: a kohéziós politikáról szóló tanácsi következtetések; a kohéziós politikáért felelős miniszterek 2024 májusában Prágában elfogadott együttes nyilatkozata, amelyet 11 tagállam (BG, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, RO, SK, SI, PL) írt alá; a kohéziós politika jövőjével foglalkozó magas szintű csoport jelentése; 9. kohéziós jelentés, amelyhez a 2024 júniusában elfogadott tanácsi következtetések kapcsolódnak; Enrico Letta „Much more than a market” (Jóval több mint piac) című jelentése; a kohéziós politika jövőjéről szóló tanácsi következtetések.

Az Európai Bizottság javaslatot tett az elkövetkező évekre vonatkozó fő uniós célkitűzésekre és prioritásokra². Ezek között szerepel, hogy ambiciózus fellépésre van szükség a fenntartható jólét, a versenyképesség, a demokrácia, a biztonság, a védelem és a reziliencia biztosítása érdekében, az uniós értékek védelme mellett. A versenyképességet az Európai Bizottság az egyik fő uniós célként jelölte meg, hangsúlyozva, hogy e terület a megbízatásának egyik központi elemét fogja képezni. Európa versenyképességének egyik alapját az európai polgárok jelentik, ezért kulcsfontosságú a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása. Emellett a változó geopolitikai helyzettel összefüggésben az európai védelem is fontosabbá válik, ahogyan azt az Európai Tanács a közelmúltban megerősítette³. A Bizottság lehetséges intézkedéseket vázolt fel az adminisztratív terhek egyszerűsítésére és csökkentésére, a szakpolitikák végrehajtásának gyorsaságára és rugalmasságára, valamint a szakpolitikák uniós és nemzeti szintű koordinálásának javítására vonatkozóan. Az uniós szabályozási keretet felül kell vizsgálni és ki kell igazítani annak érdekében, hogy az jobban megfeleljen a polgárok és a vállalkozások szükségleteinek, valamint hogy időben és hatékonyan lehessen felhasználni az uniós forrásokat.

² Európai Bizottság, 2025, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Versenyképességi iránytű az EU számára*, COM(2025) 30 final; *Az Európai Bizottság 2025. évi munkaprogramja – Közösen lépünk előre: merészebb, egyszerűbb és gyorsabb Unió*, COM(2025) 45 final; A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – *Egyszerűbb és gyorsabb Európa: Közlemény a végrehajtásról és az egyszerűsítésről*, COM(2025) 47 final; Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnökének 2025. március 4-i levele – https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684; *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A készségek uniója*, COM(2025) 90 final.

³ Az Európai Tanács következtetései az európai védelemről, 2025. március 6.

A következő többéves pénzügyi kerethez vezető útról szóló, 2025 februárjában közzétett közlemény⁴ szerint a jövőbeli uniós költségvetésnek prioritásként kell kezelnie azon közös kihívások kezelését, amelyek esetében az európai szintű kiadások nyújtják a legnagyobb hozzáadott értéket. A közleményben a Bizottság világosan megfogalmazza, hogy az **„uniós prioritásokat együtt kell megvalósítani: számos uniós beruházás helyi végrehajtását a tagállamok és a régiók irányítják, az uniós költségvetés pedig támogatja és ösztönzi tevékenységüket”**. A Bizottság kiemeli a teljesítményalapú megközelítés erőteljesebb alkalmazását mint a hatékonyságnak és a végrehajtás sebességének növelésére irányuló megoldást.

Ugyanebben a dokumentumban az Európai Bizottság a modern uniós költségvetésre vonatkozó új megközelítést javasol, amelynek központi elemét képezik többek között az **„egyes országokra vonatkozó tervek, amelyek kulcsfontosságú reformokat és beruházásokat tartalmaznak, és a közös prioritásainkra összpontosítanak, beleértve a gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítását is”**. A közleményben a Bizottság rámutat továbbá arra, hogy **„olyan megerősített kohéziós és növekedési politikát kell kidolgozni és végrehajtani a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal partnerségben, amelynek középpontjában a régiók állnak”**, de további magyarázatra van szükség a tekintetben, hogy ez hogyan valósítható meg a gyakorlatban.

A Bizottság szerint egy ilyen terv lehetőséget kínálhat az uniós és a nemzeti szakpolitikák közötti koordináció javítására, a szinergiának az e szakpolitikák közötti biztosítására, valamint strukturális változások előmozdítására (a tagállamokban és a régiókban), feltéve, hogy e terv a végrehajtási szabályok egységesítésével és egyszerűsítésével párosul. Mindazonáltal nem világosak a reformoknak és beruházásoknak az országtervekbe való javasolt beillesztésével kapcsolatos részletek, különösen a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek szerinti reformok végrehajtásából levont tanulságokkal összefüggésben, valamint kihívások állnak fenn a régiók e modellben betöltött megfelelő szerepének meghatározásával kapcsolatban. Nem világos továbbá az ezen új megközelítésnek az egyes országokon belüli regionális különbségekre gyakorolt lehetséges hatása, valamint a regionális és helyi hatóságok szerepe, amelyek aggályokat vethetnek fel az egyenmegoldás megvalósításával kapcsolatban. Ezért át kell gondolni és meg kell vitatni a tagállamok körében, hogy a 2027 utáni pénzügyi perspektíva keretében miként kell végrehajtani a kohéziós politikát, különös tekintettel a Bizottság azon javaslataira, amelyek az uniós prioritásokra, a megvalósítás módjára, valamint a kohéziós politikának az e javaslatok keretében betöltött pozíciójára vonatkoznak.

⁴ *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A következő többéves pénzügyi kerethez vezető út, COM(2025) 46 final.*

Tekintettel arra, hogy egyre intenzívebb gondolkodás zajlik arról, hogy az intézkedéseket és a szakpolitikákat miként lehetne hozzáigazítani a Bizottság által javasolt új uniós prioritásokhoz, **helyénvalónak tűnik, hogy a kohéziós politika már a jelenlegi többéves pénzügyi keret keretében, a kohéziós politika területéhez tartozó programok folyamatban lévő félidős felülvizsgálata során korszerűsítésre kerüljön.** A jelenlegi kohéziós politikának a közös kihívásokhoz való hozzáigazításához az összes érdekelt fél erőfeszítésére szükség lenne uniós, nemzeti és regionális szinten annak érdekében, hogy – egy új irányvonal meghatározása mellett – felgyorsuljon a kohéziós politika területén a végrehajtás és az eredmények megvalósítása.

Ezzel összefüggésben a Bizottság rámutatott arra, hogy **a kohéziós politikai programok folyamatban lévő félidős felülvizsgálata** jó lehetőséget kínálhat arra, hogy a kohéziós politikát hozzáigazítsuk az újonnan felmerülő szükségletekhez és uniós prioritásokhoz, különösen az EU versenyképességének és rezilienciájának fokozása, valamint a biztonság megerősítése és az eljárások egyszerűsítése céljából. Ezenkívül egyre több szereplő hangsúlyozza, hogy előrelépést kell elérni az olyan kulcsfontosságú uniós kezdeményezések terén, mint például a megfizethető és fenntartható lakhatáshoz való hozzáférés vagy az EU védelmi képességeinek megerősítése⁵. A kohéziós politika folyamatban lévő félidős felülvizsgálatát arra is fel lehetne használni, hogy védelmi célokat szolgáló további eszközöket, lehetőségeket és ösztönzőket mérlegeljenek⁶, beleértve nemcsak a kettős felhasználású, hanem a teljes mértékben katonai célokat szolgáló infrastruktúrát is. Ezért **át kell gondolni, hogy miként lehet elérni a kohéziós célkitűzést az olyan alapvető kihívások rövid és hosszú távon való kezelése érdekében, mint például a versenyképesség, a reziliencia, a biztonság és a védelem uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten történő megerősítése.**

⁵ Többek között: Raffaele Fitto ügyvezető alelnök beszéde „A növekedés európai módja: a biztonságos, reziliens és globálisan versenyképes Európát szolgáló növekedési politika” című konferencián, Raffaele Fitto ügyvezető alelnök beszéde a kohéziós politika jövőjéről az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának (REGI) ülésén, Európai Bizottság, 2025; Ursula von der Leyennek, az Európai Bizottság elnökének 2025. március 4-i levele – https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684.

⁶ Az Európai Tanács következtetései az európai védelemről, 2025. március 6.

A kohéziós politikáért felelős miniszterek hivatalos ülésén tartandó megbeszélés azt a célt szolgálja, hogy feltárásra kerüljenek a kohéziós politika továbbfejlesztésének lehetséges módjai. Kétségtelen, hogy a jövőbeli kohéziós politikának változást kell képviselnie a jelenlegihez képest, és szorosabban kell igazodnia a közös uniós prioritásokhoz. Mindazonáltal meg kell őrizni és tovább kell erősíteni a politika fő célkitűzését, azaz a társadalmi, gazdasági és területi kohézió megvalósítását.

A lengyel elnökség felkéri a minisztereket, hogy az Általános Ügyek Tanácsának kohéziós formációban tartott ülésén folytatandó vita irányának meghatározása érdekében osszák meg az alábbi kérdésekkel kapcsolatos véleményüket. Ezekkel a kérdésekkel a résztvevők egyetlen kerekasztalülésen foglalkoznak majd. A felszólalások időtartama nem haladhatja meg a 4 percet.

1. A 2027 utáni uniós szakpolitikák új architektúrája keretében hogyan kellene megvalósítani a kohéziós politikának a Szerződésben foglalt célkitűzéseit, valamint előmozdítani a többszintű irányítást? A kohéziós politikát hogyan kellene programozni az egyes országokra vonatkozó javasolt tervekben, beleértve a nemzeti és a szubnacionális szintű reformokat és beruházásokat is?
2. Figyelembe véve a Bizottság megközelítését és az Európai Tanács következtetéseit, miként kellene a jelenlegi pénzügyi perspektíva keretében kiigazítani a kohéziós politikát annak érdekében, hogy az hatékonyan tudjon reagálni a felmerülő prioritásokra és szükségletekre?